

Ny rapport: Livsmedelsjättar måste ta ökat ansvar för vattenbrist i Ica-dalen i Peru

Storskalig odling av exportgrönsaker har skapat en akut brist på vatten i Ica-dalen i Peru, vilket slår hårt mot lokalbefolkningens hälsa och försörjning. De åtgärder som vidtagits av lokala myndigheter har hittills inte bromsat överanvändningen av vattnet och i vissa områden har situationen istället förvärrats. Trots vetskap om problemen brister svenska livsmedelsjättar i kontroll och uppföljning av sina leverantörer, visar en ny rapport från Swedwatch och Diakonia.

Brist på vatten är ett globalt hot som redan drabbar människor i flera delar av världen. I ökenområdet Ica i södra Peru har tillgången till vatten minskat i takt med att produktionen av grödor såsom sparris och avokado ökat. Medan jordbruket, som domineras av stora exportföretag, använder upp till 90 procent av vattnet är lokalbefolkningens vattentillgång knapp och oregelbunden. I vissa områden finns dricksvatten endast tillgängligt i några timmar i veckan.

Tillgång till vatten är en mänsklig rättighet, och brist på vatten är förknippat med flera typer av risker. I Ica-dalen drabbas människor av diarrésjukdomar och andra hälsoproblem när vatten måste förvaras i dunkar vilket ökar risken för bakterietillväxt. Småskaliga odlare slås ut när brunnar torkar ut, samtidigt som konkurrens om vattnet skapar spänningar och konflikter.

”Vattenbristen i Ica-området är akut och drabbar både människors hälsa och möjligheter till försörjning. Det finns en direkt koppling till storskalig produktion av frukt och grönsaker vilket gör att de företag som köper produkterna har ett tydligt ansvar att agera”, säger Malena Wåhlin, författare till rapporten och researcher på Swedwatch.

De åtgärder som vidtagits av peruanska myndigheter har inte lyckats bromsa överanvändningen av vatten, tvärtom bryter flera grönsaksproducenter mot rådande regleringar för vattenförbrukningen. Men trots att svenska livsmedelsföretag känner till att det råder vattenbrist i Ica-dalen har de inte fångat upp hur det påverkar mänskliga rättigheter. De krav som bolagen faktiskt har ställt på sina leverantörer vad gäller mänskliga rättigheter har heller inte följts upp i tillräcklig utsträckning.

Rapporten visar också att produktionen är förknippad med andra problem. Oskäligen avskedanden och trakasserier mot fackligt engagerade är vanligt förekommande vid exportfarmerna och lönenivåerna så låga att de inte räcker till drägligt boende och näringsrik mat.

”De svenska företagen bör stärka sin uppföljning av MR-risker i sin leverantörskedja, framför allt när det gäller vattenrelaterad påverkan. Det bör ske i samråd med lokalbefolkningen och de organisationer och försvarare av mänskliga rättigheter som verkar i området”, säger Georg André, generalsekreterare på Diakonia. ”Vilket ansvar företagen har är kopplat till deras möjlighet att påverka. De kan behöva göra satsningar tillsammans med andra företag i branschen.”

De företag som granskats är ICA, Axfood, Coop, Martin&Servera, Menigo, Everfresh och Ewerman.

För mer information, kontakta:

Malena Wåhlin, rapportförfattare, Swedwatch +46 (0)8 525 203 76

Esther Flores Sedman, pressekreterare, Diakonia, 0765-011747

Rapporten *To the last drop* är framtagen i samarbete med den peruanska organisationen CODEHICA.